

Mitä suomalaiset naiset ovat valmiita puolustamaan?

Katsaus
Kevät 2025

Mitä suomalaiset naiset ovat valmiita puolustamaan? -katsaus

© E2 Tutkimus 2025

E2 Tutkimuksen työryhmä: Karina Jutila, Mari K. Niemi, Tuija Väyrynen ja Ville Pitkänen

ISBN (PDF): 978-952-5895-08-7

www.e2.fi

Graafinen suunnittelu ja taitto: Roosa Veijola

Kuvat: Naisten Valmiusliitto ry ja Unsplash

Saatesanat

Turvallisuuspoliittinen tilanne on entistä vakavampi. Myös polarisaatio on osa ajankuvaa, ja väestöryhmien väliset jännitteet ovat voimistuneet monissa maissa. Tässä tilanteessa halusimme selvittää, mitä asioita suomalaiset naiset ovat valmiita puolustamaan ja millaisiin konkreettisiin tehtäviin he ovat valmiita poikkeusoloissa.

Tulokset kertovat, että eri-ikäiset naiset ovat valmiita puolustamaan Suomea ja suomalaista yhteiskuntaa monin tavoin: kyse ei ole vain turvallisuuden kovasta ytimestä, vaan myös demokratiasta, oikeusvaltiosta, valtiollisesta suvereniteetista, ihmisoikeuksista ja väestön hyvinvoinnista.

Katsaus nostaa esiin naisten erilaiset roolit kokonaisturvallisuuden näkökulmasta ja monipuolistaa julkista keskustelua. Kiitämme kaikkia kyselyyn vastanneita.

Helsingissä 28.5.2025

Paula Risikko
Puheenjohtaja, Naisten Valmiusliitto ry

Karina Jutila
Toimitusjohtaja, E2 Tutkimus

Sisällys

Saatesanat.....	3
Aineisto.....	5
Tulokset.....	6

Aineisto

Tämän katsauksen on toteuttanut monitieteinen, riippumaton tutkimuslaitos E2 Tutkimus.

Kyselyaineisto kerättiin 13.–18.5.2025 Norstatin internetpaneelissa. Aineisto edustaa 18 vuotta täyttäneitä mannersuomalaisia.

Kyselyyn vastasi yli viisisataa suomalaista naista (N=511). Aineisto on painotettu väestötilastoja vastaavaksi ja se on analysoitu määrällisin menetelmin.

TULOKSET

Valtaosa suomalaisista naisista olisi valmis puolustamaan Suomen rajoja ja alueellista koskemattomuutta

Kuvio 1. Maailmantilanteessa on monia huolestuttavia kehityskulkuja, jotka heijastuvat myös Suomeen. Mitä seuraavista asioista olisit erityisesti valmis puolustamaan? (naiset %, N=511)

Taulukko I. Maailmantilanteessa on monia huolestuttavia kehityskulkuja, jotka heijastuvat myös Suomeen. Mitä seuraavista asioista olisit erityisesti valmis puolustamaan? (naiset ikäryhmän mukaan %, N=511)

	18-29- vuotiaat (82)	30-39- vuotiaat (80)	40-49- vuotiaat (77)	50-59- vuotiaat (72)	60-69- vuotiaat (79)	Yli 70-vuotiaat (122)	Kaikki (N=511)
Suomen rajat ja alueellinen koskemattomuus	47	64	65	83	77	81	70
Ihmisoikeudet ja tasa-arvo	78	68	62	60	51	50	61
Valtiollinen suvereniteetti (Suomen oikeus päättää itse asioistaan)	44	46	44	64	63	74	57
Suomalaisten hyvinvointi	55	64	61	63	53	45	56
Demokratia (kansalaisten päätäntävalta, edustuksellinen järjestelmä)	68	57	51	48	55	51	55
Oikeusvaltio (lait ja riippumaton oikeuslaitos)	53	47	48	34	63	61	52
Luonto ja ympäristö	55	50	41	51	40	51	48
Sananvapaus, riippumaton media	57	44	39	42	43	41	44
Maamme kielet ja kulttuuri	41	48	23	30	26	45	36
Tiedon ja sivistyksen asema	38	36	19	23	26	40	31
Suomalaisten keskinäinen luottamus ja yhteistyökyky	32	29	19	35	26	29	28
En mitään näistä	1	3	1	0	1	0	1

Erityisesti yli 50-vuotiaat naiset olisivat valmiita puolustamaan Suomen rajoja ja alueellista koskemattomuutta

- 70 prosenttia suomalaisista naisista olisi valmis puolustamaan Suomen rajoja ja alueellista koskemattomuutta. Erot ikäryhmien välillä ovat paikoin suuria: 18–29-vuotiaista alle puolet olisi valmiita puolustamaan rajoja, 50–59-vuotiaista jopa 83 prosenttia. (Taulukko 1)
- 18–29-vuotiaiden naisten puolustustahtoa herättävät useimmin ihmisoikeudet ja tasa-arvo (78 %) sekä demokratia (68 %). Myös sananvapaus ja riippumaton media on nuorille tärkeitä, ja he olisivat valmiita puolustamaan niitä keskimääräistä useammin.
- Yli 60-vuotiaista lähes kaksi kolmesta olisi valmis puolustamaan oikeusvaltiota. Nuoremmissa ikäryhmissä oikeusvaltioon kohdistuvaa puolustustahtoa on hieman harvemmin.
- Maamme kieltä ja kulttuuria olisivat valmiita puolustamaan erityisesti alle 40-vuotiaat ja yli 70-vuotiaat naiset. Keski-ikäisissä naisissa valmiutta on selvästi harvemmin. Samantapainen ero näkyy valmiudessa puolustaa tiedon ja sivistyksen asemaa.

Millä tavoin SINÄ olisit konkreettisesti valmis puolustamaan edellä valitsemiasi asioita?

Kertomalla mielipiteeni ja puhumalla näistä asioista lasten kanssa.

En liity mihinkään ääriryhmiin ja toimin lakien ja asetusten mukaisesti

Kirjoittamalla netissä, puhumalla ääneen, äänestämällä

Aktiivisesti äänestämällä kaikissa vaaleissa ja varautumalla, oma huoltovarmuus

Auttamalla toisia ihmisiä pyyteettä.

Osallistumalla demokraattiseen päätöksentekoon äänestämällä sitä tahoa, joka ei hyväksy rasismia ja rotuun perustuvaa syrjintää, haluaa vahvistaa oikeusvaltioperiaatetta ja yhteiskunnan suvaitsevaa moniäänisyyttä.

Elämällä arvojeni mukaan, auttamalla ja rakastamalla lähimmäistä, vapaaehtoistyö, vetoomusten allekirjoittaminen ja äänestäminen

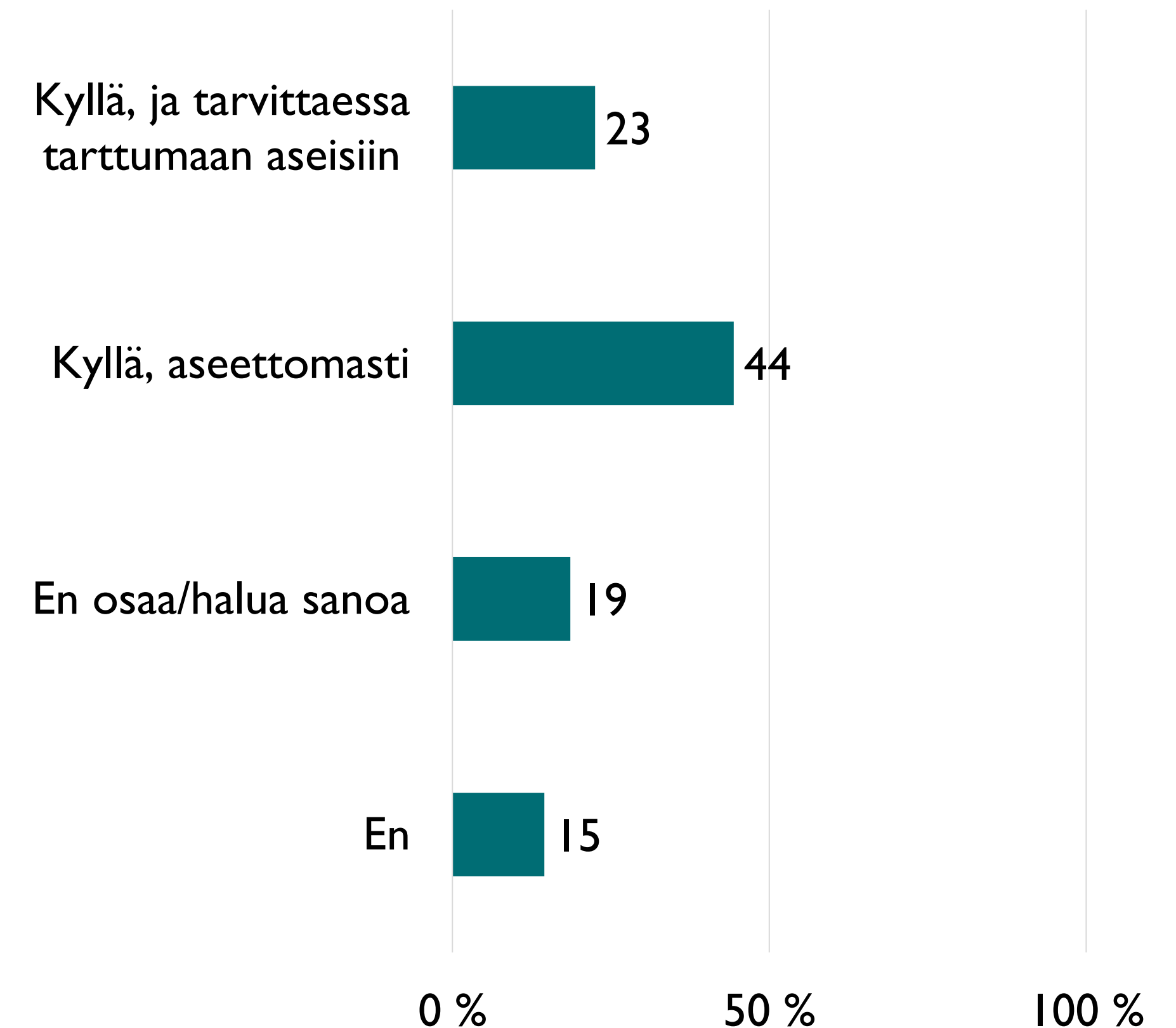
Kansalaisvaikuttaminen ja vapaaehtoistyö ovat monelle konkreettisia keinoja puolustaa tärkeitä asioita

- Kun suomalaisilta naisilta kysytään, millä tavoin he olisivat konkreettisesti valmiita puolustamaan valitsemiaan asioita (ks. Kuvio 1), esiin nousevat erilaiset kansalaisvaikuttamisen keinot.
- Naiset mainitsevat usein äänestämisen, mutta valmiutta on myös vapaaehtoistyöhön, hyväntekeväisyyteen, mielenosoituksiin ja kansalaisaktivismiin.
- Osa kertoo myös valmiudestaan kouluttautua tai osallistua maanpuolustukseen.
- Moni löytää arkisia keinoja puolustaa itselle tärkeitä asioita. Omien arvojen mukaiset valinnat ja teot, oman osaamisen hyödyntäminen ja töiden tekeminen hyvin, verojen maksaminen, toisten auttaminen ja esimerkiksi keskusteluun osallistuminen ja tiedon jakaminen ovat monelle keinoja puolustaa tärkeinä pitämiään asioita.
- Osa on valmiita käyttämään ”kaikkia mahdollisia keinoja”. Jonkin verran on myös niitä, jotka eivät tiedä, miten voisivat puolustaa itselleen tärkeitä asioita.

Naiset ovat valmiita puolustamaan Suomea aseellista hyökkäystä vastaan

- Lähes neljännes naisista on valmis tarvittaessa tarttumaan aseisiin ja puolustamaan Suomea mahdollista aseellista hyökkäystä vastaan.
- Vajaa puolet naisista (44 %) on valmis puolustamaan Suomea aseettomasti aseellista hyökkäystä vastaan.
- Hieman keskimääräistä useammin puolustushalukkuutta on 50–59-vuotiailla naisilla. Heistä 80 prosenttia on valmis puolustamaan Suomea aseettomasti tai aseisiin tarttuen.
- Vain 15 prosenttia naisista kertoo, ettei ole itse valmis puolustamaan Suomea mahdollista aseellista hyökkäystä vastaan.

Kuvio 2. Oletko valmis itse puolustamaan Suomea mahdollista aseellista hyökkäystä vastaan? (naiset %, N=511)

Aiempien sukupolvien uhraukset, yhteinen vastuu maan puolustamisesta sekä omat kyvyt ja taidot ovat keskeisiä perusteluita sille, miksi osa naisista on valmiita puolustamaan Suomea myös asein aseellisen hyökkäyksen sattuessa.

(Kysymys: "Olet valmis itse puolustamaan Suomea mahdollista aseellista hyökkäystä vastaan ja tarvittaessa tarttumaan aseisiin. Voitko perustella vastaustasi?")

"Edelliset sukupolvet ovat sen tehneet, joten minunkin täytyisi pystyä."

"Hyökkäyksen tapahtuessa kaikkien on laitettava kortensa kekoon. En näe itseäni sen kummempänä kuin muutkaan."

"Naisenakin voi taistella perheensä puolesta rintamalla."

"Ei ole mitään, jos ei ole Suomea. Valmis tykinruuaksi jos siitä kiinni."

"Kyllä sillä tulen käymään armeijan seuraavan vuoden sisällä."

"Olen jo ikääntynyt, mutta ampuu osaan tarvittaessa."

Korkea ikä, huono terveys, hoivavastuu lapsista, osaamisen puute sekä eettiset näkökohdat ovat tavallisimpia perusteluita sille, miksi osa naisista ei ole valmiita puolustamaan Suomea aseineen aseellisen hyökkäyksen sattuessa

(Kysymys: "Et ole valmis itse puolustamaan Suomea mahdollista aseellista hyökkäystä vastaan. Voitko perustella vastaustasi?")

"Terveysten vuoksi en usko pystyväni."

"Olen vanha, eikä tehtävään ole koulutusta."

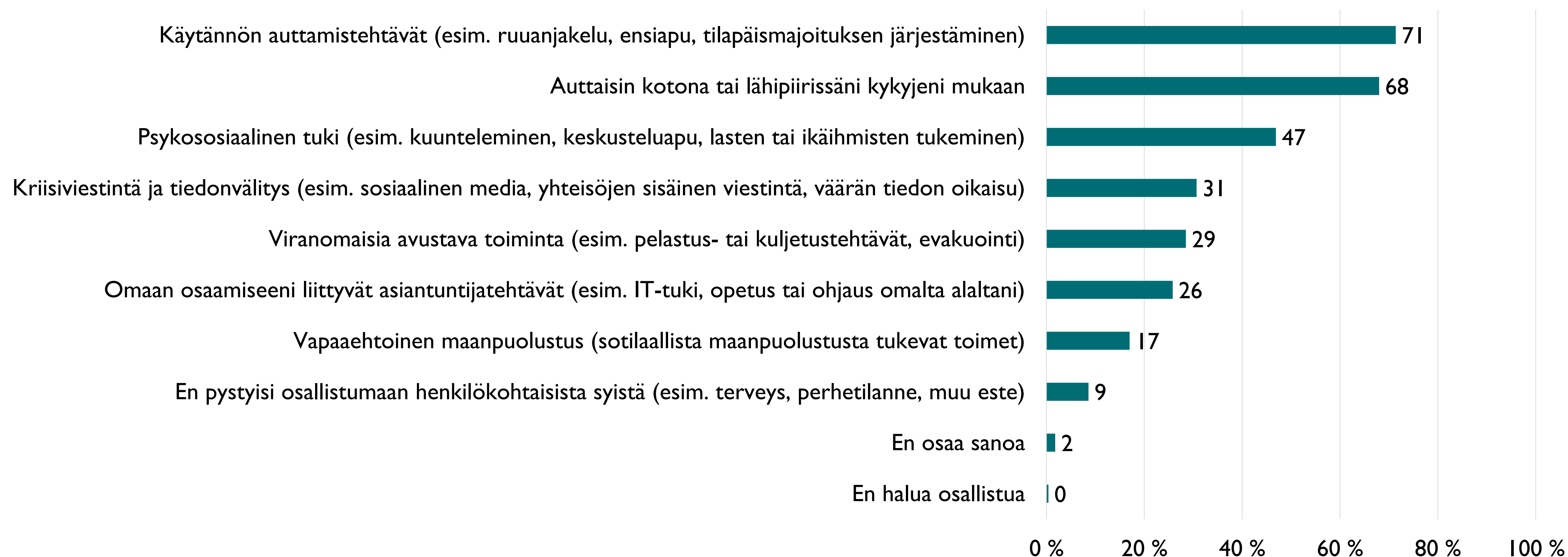
"Minulla on lapsia, niin ottaisin lapset ja koittaisin viedä turvaan."

"En voisi ikinä surmata ketään. Uskonnollisista syistä."

"Olen pasifisti - tai ainakin ajattelin niin, kunnes maailmantilanne muuttui nykyisen kaltaiseksi. En pidä vääränä paeta maasta, jos sinne hyökätään."

Valtaosa naisista näkee itsensä käytännön auttamistehtävissä, jos Suomea kohtaisi yllättävä häiriö-, poikkeus- tai kriisitilanne

Kuvio 3. Jos Suomea kohtaisi yllättävä häiriö-, poikkeus-, tai kriisitilanne, millaisiin tehtäviin olisit valmis osallistumaan? Valitse itsellesi ensisijainen tehtävä tai tehtävät (naiset %, N=511)

Taulukko 2. Jos Suomea kohtaisi yllättävä häiriö-, poikkeus-, tai kriisitilanne, millaisiin tehtäviin olisit valmis osallistumaan? Valitse itsellesi ensisijainen tehtävä tai tehtävät. (naiset ikäryhmän mukaan %, N=511)

	18–29- vuotiaat (82)	30–39- vuotiaat (80)	40–49- vuotiaat (77)	50–59- vuotiaat (72)	60–69- vuotiaat (79)	Yli 70- vuotiaat (122)	Kaikki (N=511)
Käytännön auttamistehtävät (esim. ruuanjakelu, ensiapu, tilapäismajoituksen järjestäminen)	74	75	77	81	73	58	71
Auttaisin kotona tai lähipiirissäni kykyjeni mukaan	77	63	69	56	72	70	68
Psykososiaalinen tuki (esim. kuunteleminen, keskusteluapu, lasten tai ikäihmisten tukeminen)	54	53	57	56	37	33	47
Kriisiviestintä ja tiedonvälitys (esim. sosiaalinen media, yhteisöjen sisäinen viestintä, väärän tiedon oikaisu)	55	38	31	26	18	20	31
Viranomaisia avustava toiminta (esim. pelastus- tai kuljetustehtävät, evakuointi)	42	40	29	39	22	10	29
Omaan osaamiseen liittyvät asiantuntijatehtävät (esim. IT-tuki, opetus tai ohjaus omalta alaltani)	43	35	27	27	14	14	26
Vapaaehtoinen maanpuolustus (sotilaallista maanpuolustusta tukevat toimet)	19	23	11	23	11	16	17
En pystyisi osallistumaan henkilökohtaisista syistä (esim. terveys, perhetilanne, muu este)	4	10	5	4	6	17	9
En osaa sanoa	2	2	5	0	2	0	2
En halua osallistua	1	1	0	0	0	0	0

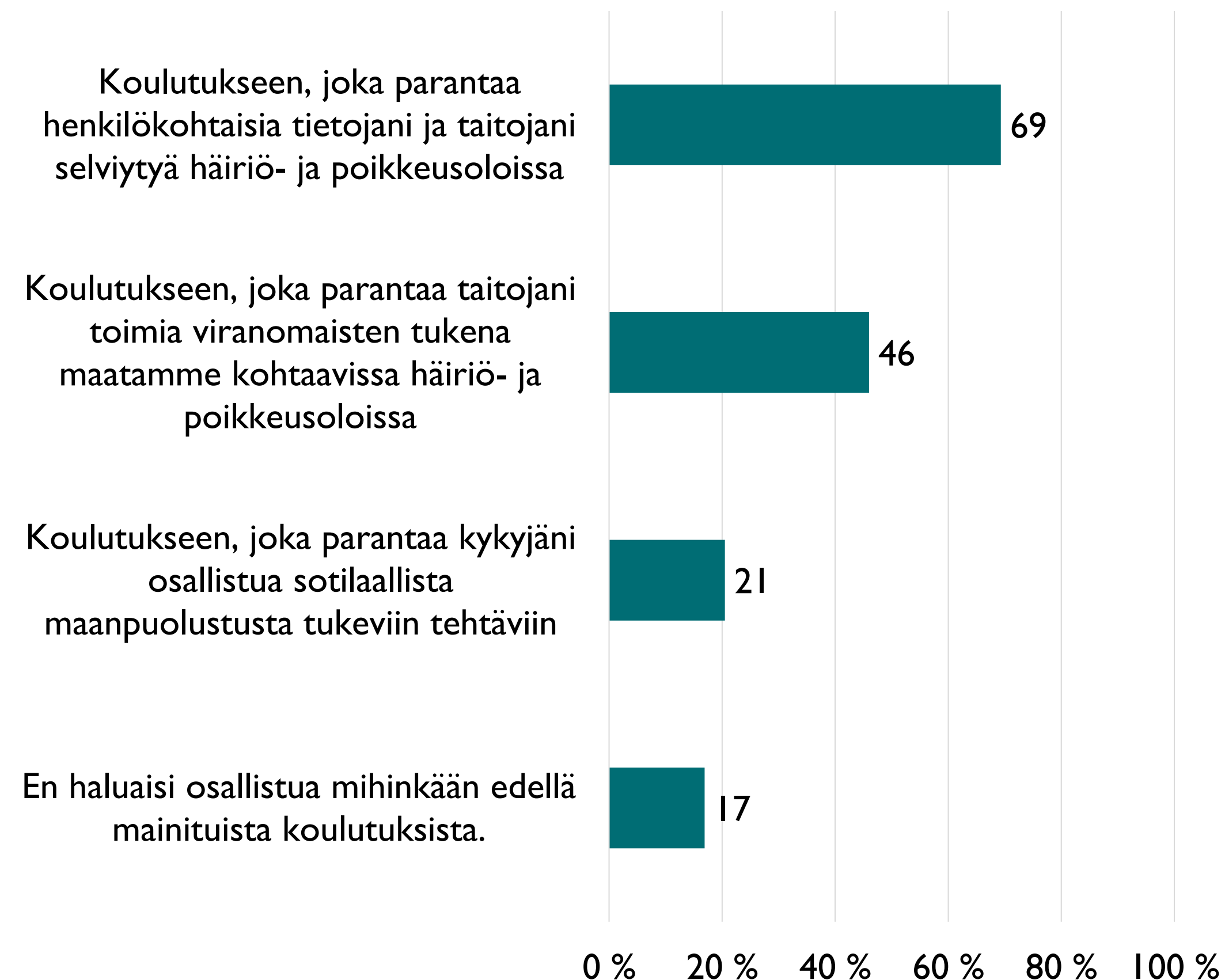
Erityisesti nuorilla naisilla on valmiutta osallistua useisiin kriisiajan tehtäviin

- Kysyimme suomalaisilta naisilta millaisiin tehtäviin he olisivat valmiita osallistumaan, jos Suomea kohtaisi yllättävä häiriö-, poikkeus-, tai kriisitilanne. Valtaosa (71%) naisista on valmis käytännön auttamistehtäviin, kuten ruuanjakeluun, ensiapuun ja tilapäismajoituksen järjestämiseen (taulukko 2). Moni myös arvioi, että kotona ja lähipiirissä auttaminen ovat itselle ensisijainen tehtävä kriisitilanteen sattuessa.
- Eläkeikäiset ovat keskimääräistä harvemmin valmiita tarjoamaan psykososiaalista tukea, kuten kuuntelemaan, antamaan keskusteluapua tai tukemaan lapsia ja ikäihmisiä, jos Suomea kohtaisi yllättävä kriisitilanne.
- 18–29-vuotiaat naiset ovat valinneet tarjotusta listasta useita kriisiajan tehtäviä. Kolme neljästä on valmis auttamaan käytännön tehtävissä (74 %), kuten ruuan jakelussa ja ensiavussa. Tätäkin useampi on valmis auttamaan lähipiiriään (77 %). Yli puolet nuorista naisista on myös valmis antamaan psykososiaalista tukea (54 %), kuten keskusteluapua tai tukemaan lapsia ja ikäihmisiä.
- 18-29-vuotiaat naiset luottavat omiin kykyihinsä ja ovat keskimääräistä useammin valmiita osallistumaan omaa osaamistaan hyödyntäen asiantuntijatehtäviin esimerkiksi IT-tuessa, opetuksessa tai ohjaustehtävissä. Keskimääräistä useammin nuoret naiset ovat valmiita myös kriisiviestinnän tehtäviin esimerkiksi sosiaalisessa mediassa tai oikomaan väärää tietoa.
- 17 prosenttia kaikista naisista on valmis vapaaehtoiseen maanpuolustukseen, joka tukisi sotilaallista maanpuolustusta.

Naisissa on halua osallistua kriisinkestävyyttä tukevaan koulutukseen

- Lähes 70 prosenttia suomalaisista naisista on valmis osallistumaan koulutukseen, joka parantaa heidän henkilökohtaisia tietojaan ja taitojaan selviytyä häiriö- ja poikkeusoloissa
- Hieman alle puolet naisista (46 %) on valmis osallistumaan koulutukseen, joka parantaa taitoja toimia viranomaisten tukena Suomea kohtaavissa häiriö- ja poikkeusoloissa.
- Joka viides (21 %) nainen voisi osallistua koulutukseen, joka parantaisi heidän kykyjään tukea sotilaallista maanpuolustusta.

Kuvio 4. Pyydämme arvioimaan henkilökohtaista halukkuuttasi osallistua kriisinkestävyyttä tukevaan koulutukseen. Mihin voisit osallistua? (naiset %, N=511)

Henkilökohtaisten selviytymistaitojen ja viranomaisia tukevien taitojen oppiminen kiinnostaa eri-ikäisiä naisia

Taulukko 3. Pyydämme arvioimaan henkilökohtaista halukkuuttasi osallistua kriisinkestävyyttä tukevaan koulutukseen. Mihin voisit osallistua? (naiset ikäryhmän mukaan %, N=511)

	18–29- vuotiaat (82)	30–39- vuotiaat (80)	40–49- vuotiaat (77)	50–59- vuotiaat (72)	60–69- vuotiaat (79)	Yli 70- vuotiaat (122)	Kaikki (N=511)
Koulutukseen, joka parantaa henkilökohtaisia tietojani ja taitojani selviytyä häiriö- ja poikkeusoloissa	77	73	71	65	74	61	69
Koulutukseen, joka parantaa taitojani toimia viranomaisten tukena maotamme kohtaavissa häiriö- ja poikkeusoloissa	60	60	56	57	41	18	46
Koulutukseen, joka parantaa kykyjäni osallistua sotilaallista maanpuolustusta tukeviin tehtäviin	27	31	17	28	14	12	21
En haluaisi osallistua mihinkään edellä mainituista koulutuksista.	11	14	11	11	13	33	17

Koulutukseen motivoi osallistumis- ja auttamishalu

Vastauksissa korostui ajatus jokaisen vastuusta pitää taitonsa ajan tasalla sekä näkemys koulutuksen ja ennakkoinnin hyödyllisyydestä. Osa kertoi jo osallistuneensa erilaisiin koulutuksiin.

Ne, joilla ei ole halukkuutta osallistua koulutuksiin, perustelivat tätä etenkin korkealla iällä tai huonolla terveydentilalla.

(Kysymys: ”Pyydämme arvioimaan henkilökohtaista halukkuuttasi osallistua kriisinkestävyyttä tukevaan koulutukseen. Mihin voisit osallistua? Voit halutessasi perustella vastaustasi lyhyesti.”)

”Ennakointi on tärkeää.”

”Kouluttautumalla tosiaan olisi mahdollista oikeasti olla kyvykäs auttamaan.”

”Ennemmin tekisin jotain kuin vain odottaisin toisten tekevän kaiken puolestani.”

”Haluaisin varmistua että taitoni ovat tilanteen tasalla jos niitä joskus tarvitaan.”

”Olisi hyvä, että jokainen suomalainen osaisi toimia oikein mahdollisessa häiriötilanteessa.”

E2 TUTKIMUS

E2 Tutkimus on monitieteinen, riippumaton tutkimuslaitos.

Autamme sinua tekemään ratkaisuja, jotka ovat askeleen edellä. Räätelöimme kysymyksenasettelun, kaivamme esiin uutta relevanttia tietoa ja analysoimme, mitä se merkitsee.

